

Mottagare
Regionstyrelsen

Remissyttrande. Ansökan om undersökningstillstånd för vätgasledning enligt kontinentalsockellagen

Förslag till regionstyrelsen

- Föreslaget yttrande inges till Statens geologiska undersökningar som svar på remissen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Företaget Nordion Energi H2 AB har hos Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU, ansökt om ett sjuårigt undersökningstillstånd enligt 3 a § lagen (1966:314) om kontinentalsockeln i på svensk ekonomisk zon, bland annat direkt utanför territorialgränsen utanför hela kusten öster om Gotland. Undersökningen är en del i utvecklingsarbetet för vätgasledningen Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC). Ledningen ska möjliggöra transmission av vätgas från Finland till Tyskland med potentiella förgreningar till flera länder, däribland Sverige.

Undersökningsområdet sträcker sig genom Natura 2000-området Hoburgs bank och Midsjöbankarna (SE0330308). Därför görs även en ansökan enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken om så kallat Natura 2000-tillstånd och lämnas in till länsstyrelsen i Kalmar län. Samråd inför den ansökan är genomförd.

Det ansökta undersökningsområdet är en tre kilometer bred korridor där bolaget ansöker om att få undersöka havsbotten, men själva undersökningskorridoren, det område som i huvudsak kommer att undersökas, blir en 500 meter bred korridor inom undersökningsområdet. Inom Natura 2000-området motsvarar hela undersökningsområdet en yta om cirka 431 kvadratkilometer, varav undersökningskorridoren utgör cirka 72 kvadratkilometer.

Ramböll har upprättat ansökans miljöbedömning inför undersökningarna av havsbotten. Miljöbedömningen ger en lista med förslag på skyddsåtgärder. Region Gotlands bedömning är att listan kan komma att kompletteras genom tillägg i det så kallade Natura 2000-tillståndet, för att ytterligare minska riskerna för påverkan på Östersjötumlare under vår- och sommartid och övervintrande fågel under vintertid i området.

Ärendebeskrivning

Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC) är ett samarbetsprojekt mellan Nordion Energi AB (TSO för gasnät i Sverige), Gasgrid Finland Oy (TSO för gasnät i Finland) och Copenhagen Infrastructure Partners i Danmark, syftet är att öppna upp för mer och hållbar vätgas i Europa. Baltic Sea Hydrogen Collector (BHC) finns sedan April 2024 på Europeiska kommissionens 6:te lista över EU:s "Projects of Common Interest (PCI)".

Det svenska företaget Nordion Energi AB (556976–3765) grundades 2020 genom sammanslagningar av energiföretag och är sedan dess moderbolag till Weum. Falbygdens Energi, Swedegas och Nordion Energi H2. Nordion Energi ägs av European Diversified Infrastructure Fund II (EDIF II) förvaltd av Igneo Infrastructure Partners, som är en global fondförvaltare.

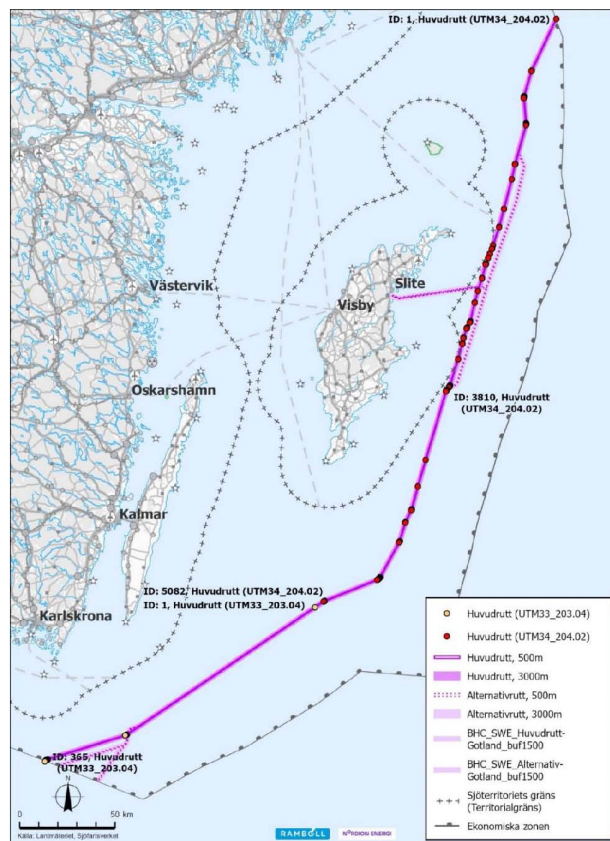
Nordion Energi AB är TSO, dvs har systemansvaret, för det svenska stamnätet för gas, under Energimyndighetens tillsyn. Dotterbolaget Nordion Energi H2 är den part som ansöker om undersökningstillståndet för den svenska sträckningen av BHC. Denna remiss gäller specifikt undersökningstillstånd för den delen av BHC. Se kartbild nedan:

Datum: 2025-02-14

1. Karta över projektområdet

Översiktskartan nedan visar undersökningsområdet på 3000 meter i lila (huvudruten).

Undersökningarna kommer att genomföras inom en undersökningskorridor med en uppskattad bredd på 500 meter inom undersökningsområde. Alternativa rutter markeras i ljuslila och visas med på 3000 meter samt uppskattade undersökningskorridor på 500 meter.

Som jämförelservisas nedan en kartbild av sträckningen för gasledningarna Nord Stream 1 och 2 genom Östersjön, de passerar Gotland längre österut än det nu aktuella undersökningsområdet.

Gasledningarna Nord Stream 1 och 2 passerar den danska ön Bornholm. Bild: Derrick Frilund / Yle

Kartan till vänster visar kända platser där kemiska stridsmedel dumpats efter 2:a världskriget. Den lilla mörka ytan öster om Sandön är det område som ligger närmast den svenska delen av BHC. Det bör noteras att botten – och trålningsfynd av dumpade stridsmedel görs också utanför dessa områden.

Ansökan gäller undersökningstillstånd under sju år, enligt 3 a § lagen (1966:314) om kontinentalsockeln och kommer att kompletteras med en

ansökan ett tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, ett så kallat Natura 2000-tillstånd, då delar av det ansökta undersökningsområdet finns i Natura 2000-området Hoburgs bank och Midsjöbankarna (SE0330308), belägna söder om Gotland öster om Öland, på svensk ekonomisk zon.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att de föreslagna villkoren för skyddsåtgärder avseende marina däggdjur och fisk är tillfyllest för undersökningsområdet i stort, men sannolikt kommer ytterligare villkor att specificeras i Natura 2000-tillståndet. I undersökningsområdet finns även kulturgeologiska lämningar (vrak), men bedömningen är att det kommer att påpekas av antikvariska myndigheter.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att bilagt förslag till yttrande lämnas in till SGU som regionens svar på remissen. I yttrandet framförs att regionen överlag är positiv till att planeringen för BHC är igång och att man inte har något att invända ifråga om föreslagna åtgärder. Som en kompletterande synpunkt och medskick inför prövningen av Natura 2000-tillståndet och dess villkor betonas vikten av att undersökningsarbetenas påverkan på Östersjötummlare och övervintrande fågel beaktas.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-04-07

Förslag till remissyttrande

Remiss. Ansökan om tillstånd enligt kontinentalsockellagen, SGU, inkom 2025-03-18

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Sveriges Geologiska undersökningar, SGU